

5-2023 / november

LANDBRUKSNYTT

Et informasjonsblad
til jord- og skogbrukere
i Lillestrøm

Tømmerdrift i november. FOTO: Eli Tangen Eggum.

INNHold

Mange gårdbrukere er positive til
å plante trær langs Fossåa

Ingen innsamling av landbruksplast

Nye fylkes- og kommunenummer fra 2024

Tilskudd ved produksjonssvikt

Utbetalinger i Agros

Kontoopplysninger i skogfond

Skogfond utbetales ikke i januar

Gikk du glipp av webinarer om lukket hogst
og frivillig vern?

Tilskudd i skogbruket 2023
SISTE FRIST: 1. desember

NIBIO-rapport:
Status granbarkbille

SKOGFOND:
Hva kan dekkes og hva kan ikke dekkes?

Lillestrøm kommuneskog:
Myrrestaurering

Afrikansk svinepest og
eksponering av mat- og restavfall

HUSK!
Fellingsrapport rådyr 2023
FRIST: 7. januar

Svartor som plantes langs Fossåa i Blaker. FOTO: Jonas Ingstad.

MANGE GÅRDBRUKERE ER POSITIVE TIL Å PLANTE TRÆR LANGS FOSSÅA

I høst har elever og lærere ved Hvam videregående skole plantet flere hundre trær langs Fossåa i Blaker. Tiltaket er et av flere ulike prosjekter og tiltak som skal bidra til å bedre tilstanden og vannmiljøet i blant annet Åvassdraget.

Kantvegetasjon er viktig

Vannområdene Glomma sør, Morsa, Haldenvassdraget og Øyeren har siden 2019 jobbet sammen om en rekke prosjekter. I et av prosjektene har det blitt jobbet med å plante trær langs vassdrag der det er begrenset eller mangler kantvegetasjon.

Kantvegetasjon er svært viktig for vannlevende dyr og fisk da den blant annet skaper skygge og bidrar til å regulere temperaturen i vannet. Trær kan også bidra til å skape skjul for fisk og dyr i vannet. Samtidig er blader, kvist og grener nødvendig næring for insekter og bunndyr som i andre rekke kan være viktig næringsdyr for fisk og andre vannlevende dyr. Kantvegetasjon kan også være viktige leveområder for pollinerende insekter, fugler og annet vilt.

Dronebilde fra plante-prosjektet langs Fossåa. FOTO: Jonas Ingstad.

Plantet totalt 15 000 trær

I Våler kommune i vannområde Morsa ble det i perioden 2001-2006 plantet ca. 10 000 trær langs vassdrag. I 2017-2018 gjennomførte Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO), Våler kommune og vannområde Morsa en evaluering av hvordan treplantingen hadde gått (Skarbøvik m. fl. 2018). Erfaringene fra grunneierne var overveiende positive. Det ble blant annet trukket frem at trærne er et estetisk innslag i landskapet. Av ulemper ble det først og fremst pekt på at trær kunne falle i elva. De positive tilbakemeldingene førte til at vannområdene Morsa, Glomma sør, Haldenvassdraget og Øyeren i 2018 søkte og fikk tilskudd til å fortsette utplanting langs vassdrag. Vannområdene har i perioden 2018-2023 fordelt på de fire vannområdene plantet ut ytterligere 15 000 trær langs vassdrag, og enda flere trær er planlagt utplantet i prioriterte vassdragsområder.

Åvassdraget i Blaker

Innen vannområde Øyeren har det i 2023 blitt fokusert mest på å plante trær i Åvassdraget i Blaker og i Droggavassdraget i Årnes. I Blaker er det mellom Bruvollen og Haglund bru blitt gjennomført planting hos en rekke grunneiere.

Grunneierne i de aktuelle områdene har blitt kontaktet av enten Norsk Landbruksrådgivning eller vannområdet. Gjennom dialog med grunneierne om de ulike lokalitetene har man funnet lokale løsninger på hvordan planting kan gjennomføres både med hensyn til vassdraget, jordbruksdriften og husdyr.

Svartor. FOTO: Jonas Ingstad.

I all hovedsak har det blitt plantet svartor. Plantingen er gjennomført som et samarbeid med lærere og elever ved Hvam videregående skole, blant annet innen studieretningene naturbruk, landbruk og anleggsgartner. Elevene har bidratt til planting som en del av utdanningen eller praksisen. Prosjektet er finansiert med tilskudd fra Miljødirektoratet, Statsforvalteren og Viken fylkeskommune.

Prosjektet i Blaker, her representert ved f.v. daglig leder i vannområdet Øyeren Kristian Moseby og lærer ved Hvam vgs. Gunnar Peder Magnus Foss. I tillegg til elevene Kristian Andreassen, Kristian Melgård, Casper Henhaug, Agnes Bø, Hedda Rohde Galby og Julie Marie Ottesen. FOTO: Jonas Ingstad.

INGEN INNSAMLING AV LANDBRUKSPLAST

Bondelagene i kommunen har ikke organisert innsamling av landbruksplast i høst. Kommunen kan anbefale Ragn-Sells avd. Gardermoen som et alternativ til levering av landbruksplast.

Hos Ragn-Sells, Gardermoen kan du levere en rekke typer landbruksplast gratis fordi de har en innsamleravtale med Grønt Punkt Norge. De har også en avdeling i Lørenskog.

Sjekk ut [kildesorteringssguide](#) fra Grønt Punkt. Du kan også trykke på linkene nedenfor for avfallstyper som kan leveres gratis:

- [Hard plastemballasje fra landbruk](#)
- [Fiberduk fra landbruk](#)
- [Gjødsel- og såkornsekker](#)
- [Rundballeplast](#)
- [Solfangerfolie](#)
- [Storsekk av polypropylene \(PP\)](#)

Ragn-Sells, Gardermoen finner du på Hovinmovegen 158, 2067 Jessheim

Åpningstider: man – fre kl. 07:00-16:00

Telefon: 2280 0800

Hjemmeside: www.ragnsells.no

LANDBRUKSDIREKTORATET: UTBETALING I AGROS

I perioden mellom 11. desember og 3. januar, vil det ikke bli kjørt utbetalinger og tilbakebetalingskrav fra Agros.

Utbetaling av tilskudd ved produksjonssvikt må være godkjent i Agros seinest onsdag 13. desember.

NYE FYLKES- OG KOMMUNENUMMER FRA 2024

Viken fylkekommune splittes opp igjen, og Akershus fylke vil gjenoppstå og få fylkesnummer 32 fra 2024.

Dette medfører at også Lillestrøm kommune får nytt kommunenummer:

3205

Du kan ofte finne kommunenummeret foran ditt gårds- og bruksnummer, eks. 3205-324/13.

Les hele saken på:

Regjeringen.no

Norgeskartet med de nye fylkesgrensene som gjelder fra 2024. ILLUSTRASJON: KDD/PLAN.

TILSKUDD VED PRODUKSJONSSVIKT

Når du har mottatt siste kornoppgjør, må du legge ved dokumentasjon i din søknad.

Send eventuelt til Pål Ormstad:
Ko.paor02@lillestrom.kommune.no

Når søknaden er ferdigbehandlet hos kommunen, sendes den til Statsforvalteren for endelig vedtak. Kommunen behandler søknader fortløpende og gir forskuddsuttbetaling til samtlige, enten søker har bedt om det eller ikke.

KONTOOPPLYSNINGER I SKOGFOND

Vi oppfordrer deg som er skogeier å logge inn i [Skogfondssystemet](#) og se på kontaktinformasjonen du er registrert med.

Legg inn din e-postadresse hvis den ikke allerede er registrert.

Årsoppgaven blir snart produsert og den vil du da finne i Altinn.

SKOGFOND UTBETALES IKKE I JANUAR

Grunnet nye fylkeskommuner skal Landbruksdirektoratet gjøre fylkesoppsplitting i fagsystemet *Økonomisystem for skogordningene* som skal gjelde fra 1. januar 2024.

Mange ting skal på plass samtidig som det skal gjøres årsavslutning i systemet.

Det vil derfor *ikke* bli utbetalt skogfond i januar.

Følg Statsforvalteren i Oslo og Viken på Facebook:

[Viken-bonden](#)

Her finner bønder, skogeiere og landbruksinteresserte i vårt fylke aktuell informasjon.

OPPTAK OG PRESENTASJONER:

GIKK DU GLIPP AV WEBINARET OM LUKKET HOGST OG FRIVILLIG VERN?

Da har du mulighet til å ta en kikk nå.

Hele opptaket med presentasjoner ligger [her](#).

Gruppehogst i Oslo kommuneskog. Her fra høstens kommunalt skogvalterforum med tema lukkede hogstformer. FOTO: Eli Tangen Eggum.

UTLYSNING AV RENTEMIDLER FRA SKOGBRUKET 2024

Organisasjoner, enkeltpersoner m.fl. som arbeider for å fremme interesse for eller utvikling av skogbruk kan søke økonomisk støtte.

Søknadsfrist: 1. desember 2023

For mer info - se [Statsforvalteren](#)

SISTE FRIST:

TILSKUDD I SKOGBRUKET 2023

Kommunen fordeler tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK). Nå går snart fristen ut for å søke NMSK for 2023.

Husk at søknad om tilskudd (og refusjon fra skogfond) skal registreres elektronisk via *Start tjeneste* på [Skogfondssystemet](#), helst så snart som mulig etter at tiltaket er avsluttet og faktura er mottatt.

Husk å laste inn faktura og legg inn kartmarkering som viser hvor tiltaket er gjennomført.

For mer om NMSK og veiledende satser, se [Lillestrøm kommune](#).

SØKNADSRIST:

1. desember 2023

Fra og med 2. desember er det bare refusjonskrav *uten* søknad om tilskudd som vil bli behandlet.

Ønsker du utbetaling av skogfond før nyttår må du sende søknad elektronisk i Skogfondssystemet **innen 18. desember**.

NIBIO-RAPPORT:

STATUS GRANBARKBILLE

I 2023 går fangstene av stor granbarkbille opp i alle fylker med unntak av Vestfold og Nordland.

For Sør-Norge sett under ett, må man tilbake til 1994 for å finne høyere fangster.

Les rapporten på [NIBIOs nettside](#).

SKOGFOND:

HVA KAN DEKKES OG HVA KAN IKKE DEKKES

Ønsker du å bruke skogfond til å dekke investeringer eller andre kostnader, men lurer på om tiltaket kan dekkes med skogfond?

Skogfond kan blant annet brukes til:

- Dekning av underskudd ved tynning.
- Kostnader til forhåndsrydding ved tynning.
- Flatelydding som er nødvendig for å få opp tilfredsstillende foryngelse etter hogst
- Årlig løpende vedlikehold i form av høvling, skraping, slådding, salting og krattfjerning.
- Veibom dersom bommen er et sikringstiltak
- Den delen av veiavgiften som går til sommervedlikehold, for skogeiere som er medeier i veien.
- Kostnader til kursavgift og kursmaterieell ved kurs knyttet til skogens drift. Samt skogforsikring.

Skogfond kan *ikke* brukes til:

- Kjøp av teknisk utstyr som plantebor, ryddesag, motrosag o.l.
- Enkle, midlertidige driftsveier, uansett om de krever godkjenning etter landbruksveiforskriften eller ikke.
- Vedlikehold av traktorveier, verken med eller uten skattefordel.
- Snøbrøyting, skraping og strøing på vinterstid.
- Utgifter til reparasjon av skader på veien som skyldes skogsdrift
- Serviceavgift fra skogeierandelslag.
- Utbedring av midlertidige driftsveier, terrengskader og hjulspor.
- Opprydding av kvist i stier og løype

For mer info - se [Landbruksdirektoratet](#).

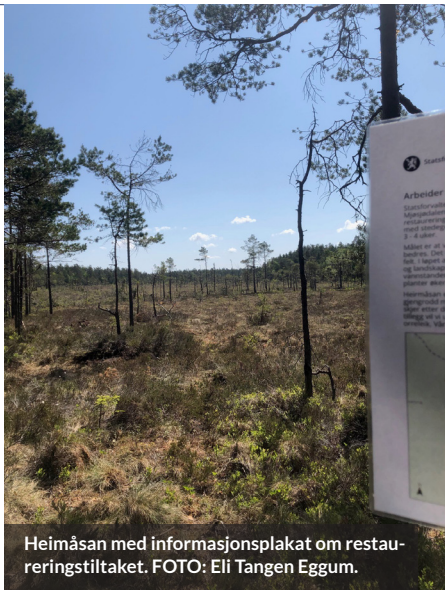
LILLESTRØM KOMMUNESKOG: MYRRESTAURERING

Statsforvalteren i Oslo og Viken har i år gjennomført restaurering av myra Heimåsan i Mjøsjødalen naturreservat. Myra ligger i kommuneskogen, og er tidligere drenert med grøfter. Målet er å øke vannstanden slik at myras tilstand og funksjon bedres.

Norge er blant de land i Europa med størst variasjon av våtmarker. Omtrent 10% av fastlandet vårt er våtmark. Myr renser vann, demper flom og tørke, tar opp karbon, lagrer karbon og gir oss turoppløvelser. I tillegg er myra levested og hjem for mange planter og dyr, og er i seg selv en truet naturtype i visse former, som for eksempel naturtypen høgmyr.

Restaurering av myr handler først og fremst om å gjenskape den naturlige vannbalansen. Myrene er som regel grøftet med tanke på skogproduksjon. Restaureringsområdene Statsforvalteren velger ut er områder som ikke har ført til produktiv skog.

De fleste myrene restaureres ved å lage demninger av stedefen torv i grøftene. Demningene lages som regel med toppen 30-40 cm over bakken. Mellom demningene undergraves det gamle grøtrefyllet tilbake ned i grøftene, i tillegg til at hogstav-

Heimåsan med informasjonsplakat om restaureringstilaket. FOTO: Eli Tangen Eggum.

fall rundt grøftene legges ned. I noen tilfeller forsterkes demningene, enten med stedefen gran og furu, eller med medbrakt plank. Eksisterende vegetasjon tas i størst mulig grad vare på. Som regel blir det plassert en demning per 20-40 cm fall i grøftene, i tillegg til maksimalt 20-30 meter mellom hver demning.

Det meste av restaureringen av myr i Norge har skjedd i regi av Statsforvalter. Lillestrøm kommune og Statsforvalter har i sommer befart flere aktuelle myrer for restaurering i kommuneskogen.

Prosjektet i kommuneskogen ble gjennomført i mai og juni av Park og Anlegg AS, under ledelse av Statens naturoppsyn og Statsforvalteren. FOTO: Eli Tangen Eggum.

MYRFAKTA:

- Myr er et økosystem der omdanningen av dødt organisk materiale går så langsomt at det dannes lag av delvis nedbrutt materiale, torv, minst 30 cm tykk.
- Myrdannelse foregår i områder der nedbøren er høyere enn fordampningen.
- Myr klassifiseres etter formene: 1. *Topogene myrer* dannes ved gjengroing av sjøer og tjern, og er horisontale. 2. *Soligene myrer* dannes i områder med stort vanntilsig i jordsmonnet.
- Våte omgivelser favoriserer torvmoser, som kan holde opptil 20x vann.
- Torva kan "legge på seg" mellom 0,5 til 1 mm per år.
- Ca. 4% av Viken (over 1.000 km²) er myr.
- 30% av all myr under tregrensen er grøftet.

Villsvin. FOTO: Mattias Lilja.

AFRIKANSK SVINEPEST OG EKSPONERING AV MAT- OG RESTAVFALL

For å redusere risikoen for utbrudd av afrikansk svinepest i Norge, er det viktig å unngå at vilt kommer i kontakt med matavfall og restavfall.

Avfall som inneholder kjøtt, bein eller andre rester av infiserte dyr, som blir kastet i naturen eller gitt til dyr, kan overføre smitte.

Afrikansk svinepest (ASP) er en svært alvorlig virussykdom hos svin. De fleste svin som smittes dør etter kort tid, og det finnes ingen vaksiner. Sykdommen smitter ikke til mennesker.

Hovedutbredelsen av villsvin i Viken er i kommunene Halden, Aremark, Rakkestad og Marker, men med jevnlig observasjoner i kommuner øst for Glomma. Lillestrøm har den siste måneden mottatt to observasjoner.

Hvis du har mistanke om sykdommen på dyr, eller den er påvist, skal du melde fra til Mattilsynet umiddelbart. Følg med på [Mattilsynets nettsider](#) for mer informasjon

HUSK!

FELLINGSRAPPORT RÅDYR 2023

Jegere skal ved jaktårets slutt rapportere alle felte rådyr i Hjorteviltregisteret.

Fellingsresultat for rådyr skal registreres innen 14 dager etter at jakten er avsluttet 23. desember, uansett om det er felt dyr eller ikke. Hjorteviltregisteret er fra denne høsten eneste rapporteringsvei for felte rådyr (og villsvin).

**RAPPORTERINGSFRIST:
7. januar 2024**

Jegere oppfordres til å rapportere fortløpende via mobilappen *Sett og skutt*.

Praktiske spørsmål om bruk av Hjorteviltregisteret eller appen *Sett og skutt*, rettes til Naturdata på support@naturdata.no eller telefon 743 35 300.

Hjortevilt på utur. FOTO: Eli Tangen Eggum.

INFORMASJONSMØTE:

SOLENERGI I LANDBRUKET

DATO: Tirsdag 12. desember

TID: Kl. 18:00-21:00

STED: Hellerud Gård, Bråteveien 200,
Skjetten

Arrangementet er gratis.
For påmelding og mer info - se [her](#).

FAGDAG:

URBANT LANDBRUK

DATO: Mandag 11. desember

TID: Kl. 09:00-15:45

STED: Hellerud Gård, Bråteveien 200,
Skjetten

Arrangementet er gratis.
For påmelding og mer info - se [her](#).

ROMJULSFRI I AVDELING LANDBRUK

Vi har stengt kontoret i romjula.

Ønsker du å kontakte oss
så ring sentralbordet på:
66 93 80 00.

AVD. LANDBRUK KONTAKTINFO

Besøksadresse:
Sørumsandveien 77, 1920 Sørumsand

Postadresse:
Postboks 313, 2001 Lillestrøm

E-post:
postmottak@lillestrom.kommune.no
landbruk@lillestrom.kommune.no

Telefon:
66 93 80 00

Innbyggerportalen/
Landbruk, jakt og fiske:
www.lillestrom.kommune.no

VI ØNSKER
ALLE I LANDBRUKET

*God jul og
godt nytt år!*